

מסורת הש"ס

(א) זכרות ט. ושם נסמן], (ב) זכרות יב. ושם נסמן], (ג) [מס' ד"א פ"ח מוספתא כ"ב פרק ו ה"ד], (ד) [מוס' כ"ב שם מס' ד"א פ"ח], (ה) [שם פ"ט], ו) [דוגמתי לקמן קד: וע"ש ובפרש"י שם ובכריתות כג. ובגדה יט: ע"ש ובשבת קג. הא מני רבי יוסי וכו' כולה כ"י הא], (ז) [מוספתא פ"ו ה"א ע"ש], (ח) [ג"ל אחר ד"ה מבבל], (ט) [ע"ש מ"ז, (י) כ"א: נק',

הגהות הב"ח

(א) גמ' לפניהם אלא (בבלי) חז"מ וי"צ ס"א שלש: (ב) רש"י ד"ה גמר וכו' לגשון תמורה ד' האי טרפה כג"ל ואז"ז נמחק:

מוסף רש"י

וכי מכללא מאי. וכי אמר ליה מכללא מאי גרעיתא איכא דלמר לאו בפירוט איתמר (ברכות י"ב).

רבינו גרשום

הסוכה נמי לישדר.

עם גידה דליכא למיחש שמא ימכרנה לישראל דהא לא זכני מיניה דחיישי לטרפה: **אלא במקום שמכריזין**.

שישראל מותר ליקח שם בזאותו מקום מן העוֹבֵד כוכבים כיון שלא

הכריזו דלמאי ניחוש לה הטבחים ישראלים הם ולטרפה ליכא למיחש

דהא לא הכריזו היום: **שלימה נמי לא**

לישדר ליה. עד שיטול גידה דלע"פ

שמקומו ניכר איכא למיחש דלמא חתך

לה עובד כוכבים ומוזין וסבור זה

שנטל גידה: **חיסוכא דעובד כוכבים**.

כיך אינו עשוי כשל ישראל שגוף

פורעה כדרך שהגיד מונח. ועל דא

סמין רבי בשולח ירך לחזירו על יד

עובד כוכבים ולא עשה צה חותם

דכשרה היא אם היא חתוכה כדרך

שישראל חותכה אחר חטיטת הגיד אבל

בצבר אחר שחימוך עובד כוכבים

וחימוך ישראל שזין צו אסור עד שהיא

צו חותם: **ואיבעים אימא במקום שאין**

מכריזין. ודקשיא לן חתוכה נמי לישדר

דהא לא זצין לה ישראל גזירה שמה

יתננה לו בפני ישראל ואותו הרואה

שזה נתנה לו לוקח הימנו וכסבור ניטל

גידה: **ואיבעים אימא**. טעמא דמתני'

דלמר חתוכה לא לישדר עם גידה:

משום דגוניז דעסו. דעובד כוכבים

כסבור שישראל זה אורבו מאלד שמקנה

וטרח צה ליטול גידה עד שגראית

לעצמו ואח"כ נתנה לו והוא לא נטלו

ונמלא מחזיק לו טובה חנם: (י) **פייסיס**

למזוריס. מן שכרו לצבל המעבורת:

מזבא. ספינה רחצה שעוברין צה

את הנהר: **צמר דשחוטס**. צחילוף

שחוטס צחוקת שחוטס וחזירו צבטורות

(דף ג). הווא טבחא דמוזין תרצה

דאטמא צמר דכנתא. ולי נראה דלשון

תמורה הוא. (י) דהאי דטרפה לאו

דוקא דטרפה צשחוטס לא מיחלפא

אלא כלומר טרפה שחוטס נתן לו צמר

דכשרה שחוטס: **ואשקייא חמרא מויגא**.

העובד כוכבים סבור שהיין חי: וכי

מכללא מאי. מה לנו אי איתמר מכלל

אי בפירוש הא מהא כללא שפיר שמעינן

ואמאי אשמעינן גמרא דלאו צפירוש

אתמר ומה יש לנו לגמגם ככלל זה:

למ"ד טרפס הואי. איכא למימר דלאו

משום גניבות דעת איקפיד אלא משום

דאשטייה גביה עד השתא: **אנפקא**

חייא משמע. משום יקרא ידיה איקפיד

שעבר על דבריו: **לא יסרפא**. לא

יפזיר צו הואיל וידע שלל יעשה

משום דגוניז דעמו להחזיק לו טובה

צחנס כסבור שמן הלצ מקרצה לו

כן: **ולא יפסח לו כו'**. כל צדיותיהם

מגופות היו וכשצא אדם חשוד אללו

פותח לו חצית להשקותו יין חזק

ואם מכר חצית לחנוני שלמה ועדיין

הוא אללו לא יפתחנה לאורח הצא לו

ותמתקלל יינה וזה ימסרנה מיד לחנוני שימכרנה לו: **אח"כ הודיעו**. מכרתיה לחנוני ואיני נפסד: **לא יציא לו פך ריקן ויאמר לו סוך שמן**.

מפני שידוע צו שאינו סך וגוניז דעמו כסבור שיש צו שמן: **ואם צבציל כדורו**. של אורח להודיע לצריות שצבי הוא עליו מותר: **המתקשקש**.

חסר. לפי שזה סבור שהוא מלא: **שמחטסו**. גוניז דעמו: **ואם יש שם חצר עיר**. חצורת עיר שיש שם רבים וזה מתכוין להחשיב את האכל צעייניהן שיאמרו כמה חשוב זה שזה מכדצו כ"כ: **מוסר**. דגדול כצוד הצריות: **סנדל**. של עור צהמה שמתה חיה^(ט) מאליה אין עורה חזק כשל צריאה שחוטס: **חיה שחוטס**. הסכנה. שמה מחמת נשיכת נחש מתה והאדם נצלה צעור: **ושמן אף על פיה**.

כסבור שהכל שמן ומומן עליו אורחים וצטוח שיש לו שמן הרבה ללרס: **וחנק אס עצמו**. שלא היה לו מה להאכילם וצוח מהם: **שעווק**.

סוגר כמו ויעוקרה (ושע"ה): **שלימה אין לריך ליטול**. מפני שניכר שלא ניטל והאכלוה נטעלו: **ובעובד כוכבים צין שלימה כו'**. לקמיה [ע"ב] מפרש

לה: **אין מוכרין טרפס לעובד כוכבים**. צתםס אכ"כ הודיעו שהיא טרפה דמו ליכא גניבת דעם. ובמקום שאין מכריזין דליכא למיחש לשמא

ימכרנה לישראל או צמקום שמכריזין וציוס שהכריזו הכי מתוקמא לקמן [שם]:

גיד הנשה פרק שביעי חולין

צד.

חיתוכא דעובד כוכבים מידע ידיע. פירש צקונטרס דחיתוך

דעובד כוכבים כיך אינו עשוי כשל ישראל שהוא פורעה

כדרך שהגיד מונח ועל דא סמין רבי צשולח ירך על יד עובד כוכבים

לחזירו ולא עשה צו חותם דכשרה היא אם חתוכה כדרך שישראל

חותכה אחר חטיטת גיד עכ"ל ותימה

דאם כן לוקמיה אף כשאין מכריזין

וחתוכה לא לישדר ליה דלמא אחי

לידצוני לישראל דכיון דחיתוך דישראל

מידע ידיע לא יחוש ישראל הצא לקנותה

שמה טרפה היא דאם כן למא פתמה

וחתכה כדרך שעושין כדי ליטול הגיד

וכי תימא דחייש ישראל שמה אחר כך

נודע לו שהיא טרפה דא"כ מטעם זה

נאסור בשולח ירך לחזירו ע"י עובד

כוכבים שמה מזדמנה לעובד כוכבים

יך אחרת שלא נודע לישראל שהיתה

טרפה עד אחר שניטל גידה והסתלפה

בזאת וי"ל דכוי האי לא חיישין דלא

שכיח שזדמן כן ליד עובד כוכבים אבל

היכא דישראל שלל לעובד כוכבים חייש

ישראל צמקום שאין מכריזין אע"פ

שניטל גידה דלמא דלכך^(י) שלמה לעובד

כוכבים לפי שנודע לו אחר ניקור

דטרפה היא: **מַרְפָּה הואי ויהבה**

גיהאיה במר דשחוטה. וא"ת לעולם

אימא לן דמותר לגנוז דעמו של עובד

כוכבים ואיקפד משום דלמר לו לעובד

כוכבים שחוטס היא ואיכא למיגור שמה

יתננה לו בפני ישראל ויקנה ממנו וי"ל

דמ"מ איכא למידק מיניה דאסור לגנוז

דעמו דאי שרי ליכא למיחש שמה יקנה

ממנו ישראל דחוש דלגנוז דעמו של

עובד כוכבים אומר כן:

^{אמר}

עולא איקלע לבי רב יהודה פתח לו חביות המכורות לחנוני אודועי אודעיה

ואיבעית אימא שאני עולא דחביב ליה לרב יהודה דבלאו הכי נמי פתוחי

מפתח ליה ת"ר ילא ילך אדם לבית האבל ובידו לגין המתקשקש ולא ימלאנו

מים מפני שמתעוהו ואם יש שם חבר עיר מותר ת"ר ילא ימכור אדם לחבירו

סנדל של מתה בכלל של חיה שחוטה מפני ב' דברים א' מפני שמתעוה וא'

מפני הסכנה ^גולא ישגר אדם לחבירו חבית של יין ושמן צף על פיה ומעשה

באחד ששיגר לחבירו חבית של יין ושמן צף על פיה והלך וזימן עליה אורחין

ונכנסו מצאה שהיא של יין וחנק את עצמו ^ההואין האורחין רשאין ליתן במה

שלפניהם לבנו ולבתו של בעה"ב אא"כ נטלו רשות מבעה"ב ומעשה באחד

שזמן ג' אורחין בשני בצורת ולא היה לו להניח לפניהם אלא ^וכשלוש ביצים

בא בנו של בעה"ב נטל אחד מהן חלקו ונתנו לו וכן שני וכן שלישי בא

אביו של תינוק מצאו שעווק א' בפיו ושתיים בידו חבטו בקרקע ומת כיון

שראתה אמו עלתה לגג ונפלה ומתה אף הוא עלה לגג ונפל ומת א"ר אליעזר

בן יעקב על דבר זה נהרגו ג' נפשות מישראל ^זמאי קמ"ל דכולהו ר"א בן יעקב

היא ת"ר ^חהשולח ירך לחבירו שלימה אינו צריך שיטול הימנה גיד הנשה

חתוכה צריך ליטול הימנה גיד הנשה ^יובעובד כוכבים בין חתוכה ובין שלימה

א"צ ליטול הימנה גיד הנשה ומפני ב' דברים אמרו אין מוכרין נבילות וטרפות

לעובד כוכבים אחד מפני שמתעוה ואחד שמא יחזור וימכרנה לישראל

אחר ולא יאמר אדם לעובד כוכבים קח לי בדינר זה בשר מפני ב' דברים

אחד

הוא אללו לא יפתחנה לאורח הצא לו הפסד גדול נפסד ע"י שהרי תשאר חצית זו חסרה

ותמתקלל יינה וזה ימסרנה מיד לחנוני ואיני נפסד: **לא יציא לו פך ריקן ויאמר לו סוך שמן**.

מפני שידוע צו שאינו סך וגוניז דעמו כסבור שיש צו שמן: **ואם צבציל כדורו**. של אורח להודיע לצריות שצבי הוא עליו מותר: **המתקשקש**.

חסר. לפי שזה סבור שהוא מלא: **שמחטסו**. גוניז דעמו: **ואם יש שם חצר עיר**. חצורת עיר שיש שם רבים וזה מתכוין להחשיב את האכל צעייניהן שיאמרו כמה חשוב זה שזה מכדצו כ"כ: **מוסר**. דגדול כצוד הצריות: **סנדל**. של עור צהמה שמתה חיה^(ט) מאליה אין עורה חזק כשל צריאה שחוטס: **חיה שחוטס**. הסכנה. שמה מחמת נשיכת נחש מתה והאדם נצלה צעור: **ושמן אף על פיה**.

כסבור שהכל שמן ומומן עליו אורחים וצטוח שיש לו שמן הרבה ללרס: **וחנק אס עצמו**. שלא היה לו מה להאכילם וצוח מהם: **שעווק**.

סוגר כמו ויעוקרה (ושע"ה): **שלימה אין לריך ליטול**. מפני שניכר שלא ניטל והאכלוה נטעלו: **ובעובד כוכבים צין שלימה כו'**. לקמיה [ע"ב] מפרש

לה: **אין מוכרין טרפס לעובד כוכבים**. צתםס אכ"כ הודיעו שהיא טרפה דמו ליכא גניבת דעם. ובמקום שאין מכריזין דליכא למיחש לשמא

ימכרנה לישראל או צמקום שמכריזין וציוס שהכריזו הכי מתוקמא לקמן [שם]:

^{אמר}

חיתוכא דעובד כוכבים מידע ידיע. פירש צקונטרס דחיתוך

דעובד כוכבים כיך אינו עשוי כשל ישראל שהוא פורעה

כדרך שהגיד מונח ועל דא סמין רבי צשולח ירך על יד עובד כוכבים

לחזירו ולא עשה צו חותם דכשרה היא אם חתוכה כדרך שישראל

חותכה אחר חטיטת גיד עכ"ל ותימה

דאם כן לוקמיה אף כשאין מכריזין

וחתוכה לא לישדר ליה דלמא אחי

לידצוני לישראל דכיון דחיתוך דישראל

מידע ידיע לא יחוש ישראל הצא לקנותה

שמה טרפה היא דאם כן למא פתמה

וחתכה כדרך שעושין כדי ליטול הגיד

וכי תימא דחייש ישראל שמה אחר כך

נודע לו שהיא טרפה דא"כ מטעם זה

נאסור בשולח ירך לחזירו ע"י עובד

כוכבים שמה מזדמנה לעובד כוכבים

יך אחרת שלא נודע לישראל שהיתה

טרפה עד אחר שניטל גידה והסתלפה

בזאת וי"ל דכוי האי לא חיישין דלא

שכיח שזדמן כן ליד עובד כוכבים אבל

היכא דישראל שלל לעובד כוכבים חייש

ישראל צמקום שאין מכריזין אע"פ

שניטל גידה דלמא דלכך^(י) שלמה לעובד

כוכבים לפי שנודע לו אחר ניקור

עין משפט

נר מצוה

ב א מיי פ"ח מהלכות

מאכלות אסורות הל' יד וע"י במ"מ טו"ש ע"ד

סימן טה סעיף יא:

מא ב ב ד מיי פ"ב

מהל' דעות הל' ו

ופי"ח מהל' מכירה הל' א

ג סמג לאוין קנה טו"ש ע

ח"מ סימן רכח סעיף ו:

מב ה ו טו"ש ע שם ס"ו:

מג ז מיי פ"ב מהל'

דעות הל' ו טו"ש ע

שם סעיף ח:

מד ח מיי פ"ו מהל'

זכרות הל' י טו"ש ע

א"ח סי' קט סעיף יט:

מה ט מיי פ"ח מהל'

מאכלות אסורות הל'

יד וע"ש סמג לאוין קלט

קמא טור ש"ע י"ד סימן

סה סעיף יא:

‏

רבינו גרשום (המשך)

הבריות אלא מכללא

דמעבא דאיקפד בשביל

שמעיה דנתן לא"י

חרנגולת טרפה בכלל

שחוטה מהאי קפידא

איתמה משמיה דשמואל

(ג) אפי' איתמר ששמה

מהחזקא קפידא מאי ודאי

כן הוא ואינו דאיקפד אי

דלאבי חרנגולת כו' כלומר

אפי' דחזין דאיקפד לא

אמרינן משמיה בפירוש

דאסור לגנוז דעת הבריות

אי משום דאיקפד לא

איקפד לשמעיה בשביל

דגנב דעתו של א"י אלא

אי"ל לא ליבעי ליה כו' אי

לרבא אנפקא חייא משמע

כלומר שאינו מונו ומיחוי

כגול גמור: ולא ירבה

בתקובת. כלומר לא ישגר

לו דורונות: לא יפתח לו

חביות כו'. כלומר הוא